

- використання залишків для виробництва погонажних елементів збільшує коефіцієнт корисного виходу під час розкрою до 12 %;
- відсоток використання залишків залежить від ширини профілю й становить 50-70 %, хоча в деяких випадках може перевищувати 85 %.

Література

1. Koval L. Wastes will cut out MDF as raw material for production of linear elements // Лісове господарство, лісова, паперова та деревообробна промисловість : міжвід. наук.-техн. зб. – Львів : Вид-во НЛТУ України. – 2009. – Вип. 35. – С. 101-106.
2. Forest Products Statistics, 2005-2009. – Geneva : UNECE/FAO. – July 2010. – 120 p.
3. Грицюк Ю.І. Оптимізація розкрою ДСтП на меблевій заготовці : дис. ... канд. техн. наук. – Львів 1994. – 195 с.
4. Практическое руководство по деревообработке / Составитель И.М. Фридман. – СПб. : Изд-во "Политехника". – 2000. – 543 с.
5. ТУУ 36.1-32490658-001. Погонаж із деревоволокнистих плит середньої щільності (MDF). – К. : Фабрика "Суперпрофіль". – 2003.
6. Артемчик В.В. Методичний посібник по курсовому і дипломному проектуванню (для студентів спеціальностей 2602, 1720, 0519 д): Вказівки по розрахунку норм витрат матеріалів у виробництві виробів з деревини / В.В. Артемчик, І.М. Заяць. – Львів : Вид-во ЛЛТІ, 1990. – 67 с.
7. Гайда С.В. Розроблення класифікатора вживаної деревини / С.В. Гайда, В.М. Максимів, Т.Ю. Туниця // Лісове господарство, лісова, паперова та деревообробна промисловість : міжвід. наук.-техн. зб. – Львів : Вид-во НЛТУ України. – 2008. – Вип. 34. – С. 55-68.

Коваль Л.И. Отходы от раскроя MDF – сырье для производства погонажных элементов

Приведены объемы потребления, импорта и экспорта MDF в Украине и некоторых странах Европы, разработана и подана классификация отходов, которые образуются в процессе раскроя MDF, проанализированы типичные карты раскроя MDF для производства дверных накладок (полотен), и на основании этого анализа определенно зависимость использования остатков раскроя от ширины профиля.

Ключевые слова: объемы потребления MDF, отходы раскроя MDF, классификация отходов, процент использования отходов, зависимость процента использования остатков от ширины профиля.

Koval L.I. MDF offcuts as raw material for production of linear elements

The volumes of consumption, import and export of MDF are resulted in Ukraine and some countries of Europe, classification of offcuts which appear in a process MDF offcuts is developed and given, typical maps are analysed will cut out MDF for the production of door protective straps (linens), and on the basis of this analysis certainly will cut out dependence of the use of tailings from the width of type.

Keywords: will cut out the volumes of consumption of MDF, MDF offcuts, classification of offcuts, percent of utilization of wastes, dependence of percent of the use of tailings from the width of type.

УДК 739.1+68.4

Ст. викл. Г.М. Ланіцька;
ст. викл. Г.М. Чайковська – НЛТУ України, м. Львів

ХУДОЖНЄ КУВАННЯ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ У МЕБЛЕВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Розглянуто історію розвитку ковальського ремесла, проаналізовано використання художнього кування у виробництві сучасних меблів, визначено основні тенденції їх розвитку.

Ключові слова: ковальське ремесло, кування, ковані садові меблі, металеві меблі.

Ковальське ремесло було відоме на Русі ще з глибокої старовини. З-під молота коваля виходили найрізноманітніші вироби: від підкови для коня до меча і щита воїна, від предметів інтер'єру до віконних ґрат, що нагадують тонкі мережива.

Уже в часи Київської Русі міські ковалі мистецьки кували із заліза і сталі предмети побуту, сільськогосподарські знаряддя, інструменти ремісників, зброю, кінську зброю, огорожі і ґрати. Усі ці види виробів призначалися для практичного використання, а тому вони робилися добротно, добре відповідали своїм функціям. На повну силу художні особливості кування по залізу розкрилися пізніше, особливо в мистецтві XVII-XVIII ст. Віконні прорізи закривали ажурні куті ґрати, сади і парки оформлялися мистецьки зробленими кутими огорожами, кутими брамами, парканами і ґратами. Багато оформлені залізні двері з елементами художнього кування прикрашали кам'яні храми, палаци, у будівництві яких брали участь майстри всіх видів ремесла. У XVIII ст. кування широко використовують для виконання огорож міських садів, особняків і церковних дворів. У Петербурзі з художнім куванням змагається техніка чавунного литва, витісняючи кування як дорогу роботу. Але своєрідність художніх рішень, яке досягається куванням (оформлені ажурні ґрати, балконні огороження, ковані меблі, сходові огороження), зберігає цікавість до неї і в XIX ст.

Якщо для литва малюнок і розробку всієї декорації давав архітектор, то кування завжди розраховувалось на творчість і доробку деталей ковалем. Фантазія і майстерність, винахідливість, віртуозне володіння технологією, прекрасне знання особливостей і можливостей металу дають змогу створювати високомистецькі твори безмежно великого і виразного світу кованого металу.

У XX ст. на зміну декоративному кованому металу прийшли зварні вироби і конструкції, що пов'язані з розвитком прокатного і штампувального виробництв, художнє кування стало спрощуватися. Однак відродження художнього кування має величезне значення для сучасного декоративно-прикладного мистецтва. У цей час популярність кованих виробів зростає. Прикраса будинку, саду, квартири і офісу кованими предметами інтер'єру стало "модним" у заможних людей. Ніщо не може так перетворити, підкреслити індивідуальність квартири, будинку, саду, як по-справжньому гарні і стильні ковані вироби. Популярність цих виробів безперечна, тому що саме художнє кування є одним з останніх "живих" ремесел нашого століття стандартних виробів, які виробляються масовим тиражем.

Сьогодні старі традиції, підкріплені сучасними технологіями і ковальськими машинами, дають змогу виготовляти методом холодного кування широкий асортимент кованих виробів. Висока продуктивність устаткування дає змогу якісно і за короткий термін проводити чималі об'єми кованих меблів й інших виробів, зберігаючи при цьому ціну значно нижчу, ніж їх виготовлення, виконане традиційними дідівськими методами. Величезна популярність залізних і сталевих аксесуарів, що виросла останнім часом до недосяжних висот, легко з'ясована. Наш покупець, нарешті, усвідомив, що з-під молота коваля можуть виходити не тільки масивні, але й витончені предмети. Наситившись західним достатком, вітчизняний споживач рішуче звернувся до деяких національних промислів, якими від віку славилась Київська Русь. Будь-який предмет, що вийшов з-під молота коваля, абсолютно унікальний. Естетика кування здатна задовольнити навіть найприскіпливішого цінителя прекрасного. Творіння сучасних ковалів справді

здатні легко перевершити навіть шедеври знаменитого майстра Лівші. За допомогою залізних кованих виробів можна зробити свій будинок по-справжньому привабливим. У будинку або в саду обов'язково повинна бути присутня якась "родзинка", інакше вони стають безликими. Навіть найкомфортніший будинок, обставлений дуже дорогими меблями і обвішаний оригіналами картин великих живописців, нагадуватиме офіційне приміщення, якщо в ньому немає такої "родзинки", яка властива тільки йому. Нею можуть бути садові меблі. Насправді садові меблі – явище рідкісне.

Здебільшого вони мають подвійне значення: їх можна використовувати і в саду і вдома. Проте свій шарм ці меблі не втрачають. Найчастіше ці меблі складаються з таких традиційних моделей, як столи, стільці, розкладачки, диван-гойдалки. Їх виготовляють з різних матеріалів, переважно це пластикові і плетені меблі, але зараз на ринку є пропозиція кованих меблів для саду, в яких поєднано чавун і дерево: каркас – ажурне литво з чавуну, пофарбоване в чорний, або темно-зелений колір, а сидіння – натуральне дерево. На ринку є італійські меблі, зроблені під старовину, але інколи з сучасними елементами: у стола може бути дерев'яна поверхня, у кріслах – дерев'яні ручки і т. ін. Цікаве застосування ажурних кованих або зварних сталевих конструкцій для садових крісел, лавок і столів (рис. 1). Для декорування і водночас захисту метал покривають шаром пластику. Ці меблі дуже витончені, але дорогі. З металевих садових меблів найбільший попит мають диван-гойдалки на дві-три людини – зручні для відпочинку і доступні за ціною.

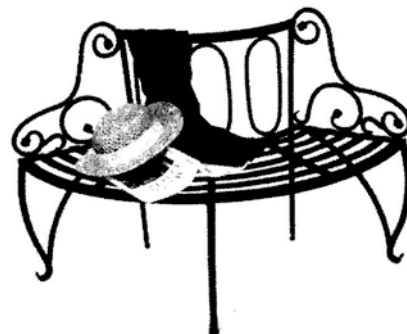

Рис. 1.

Останнім часом прикрашати свій будинок кованим залізом стало хорошим тоном для заможних людей. Зараз для багатьох дуже важливо мати репутацію не тільки надійного партнера або приємної в спілкуванні ділової людини, але й цінителя прекрасного. Ковані деталі в багатьох будинках слугують не тільки предметами інтер'єру, але й підкріпленням престижу їхнього власника. Дійсно, красиве кування додає інтер'єру або пейзажу особливий шик, виглядає одночасно і красиво, і солідно. На витонченому та оригінальному виробі мимоволі затримається погляд будь-якого відвідувача. Не втомляться милуватися ним і домочадці. Крім того, шедеври із заліза особливо добрі тим, що ніколи не вийдуть з моди (рис. 2).

Ковані меблі виготовляють методом ручного гарячого кування. Під час оброблення кованих меблів застосовують спеціальні склади для патинування металу. Можливі ефекти патинування в кольорі: золото, мідь, срібло і зелений. Для любителів старовини кування взагалі справжня знахідка, адже з його допомогою дуже легко обставити своє житло "старовинними" меблями. Нестаріюча краса ручного гарячого кування здатна внести свіжу нотку до інтер'єру будь-якої стилістики, наприклад, етнічної колекції.

Рис. 2.

Згідно з правилами інтер'єру, в таку колекцію можуть входити ковані рами для дзеркал, консоль, підставка для парасольок, газетниці, свічники, підлогова і настінна вішалки, банкетка, табурет, етажерка, дивани, які дають змогу повністю обставити передпокій, оформити затишний куточок відпочинку вітальні. Спеціальна технологія забарвлення ще більше підсилює схожість з імітованим рослинним матеріалом. Не вірячи своїм очам, тільки після дотику до свічника, або підставки для парасольок переконаєшся, що це все-таки метал. Також в етнічну колекцію кованих меблів може входити і столова група, в декорі якої кування виключно розкішно сполучене з вітражними елементами. У дизайні кованих меблів широко використовують природні мотиви. Абсолютно неповторні ковані вироби, що імітують чайне дерево, виноградну лозу, ліану, які чудово гармонують в інтер'єрі з меблями і предметами декору з ротангу, бамбуку, вербової лози.

За останні роки і у нас, і за кордоном спостерігається значний розвиток виробництва меблів з використанням як конструкційний матеріал металу. Тому що, по-перше, метал у меблевому виробництві забезпечує підвищену міцність і довговічність виробу, по-друге – дає змогу урізноманітнити дизайн виробу і його конструктивні рішення, по-третє – вирішує екологічну проблему, що зараз є актуальним.

Звичайно дефіцит феритної (м'якої сталі), сталі і сплавів на її основі створюють певні незручності у меблевому виробництві, але дедалі більше сфер застосування набуває "крилатий" метал – алюміній і сплави на його основі. Не варто забувати про хром та нікель. Нині меблі з використанням металу застосовують для вмеблювання громадських установ: офісів, навчальних закладів, вокзалів, кафе тощо.

Нині виробники досить успішно борються з такою проблемою, як консерватизм частини вітчизняних споживачів при використанні нетрадиційних матеріалів у меблевих виробках. Розробляючи нові і нові моделі, виробники долають упередженість споживачів щодо "холодності" металевих меблів, їхньої громіздкості та нефункціональності. Свого часу аналогічна ситуація (неприйняття покупцями якісно нових матеріалів) склалася при впровадженні технології матової оброблення меблів (замість глянсової). Тоді громадську думку вдалося успішно змінити, напевно, той самий шлях зміни уподобань від неприйняття до захоплення пройдуть і металеві меблі. Перші кроки на цьому шляху вже зроблено – дедалі більше місця метал завойовує в кухонних меблях – сталь та алюміній, як свідчать закордонні та вітчизняні меблеві виставки, перебувають в цьому сегменті на вістрі моди.

Література

1. Антонич С.А. Декоративне прикладне мистецтво / С.А. Антонич, В.Д. Захарук-Чугай, М.Е. Станкевич. – Львів : Вид-во "Кальварія", 1992. – 234 с.
2. Боньковська С.М. Ковальство на Україні (XIX, поч. XX ст.) / С.М. Боньковська. – К., 1991. – 164 с.
3. Тищенко О.Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII-XVIII ст.) / О.Р. Тищенко. – К. : Вид-во "Луна", 1992. – 236 с.
4. Про меблі. Всеукраїнський рекламно-інформаційний журнал. – 2006. – № 5 (24). – С. 24.
5. Про меблі. Всеукраїнський рекламно-інформаційний журнал. – 2007. – № 4 (29). – С. 27.

Лапицкая Г.М., Чайковская Г.М. Художественная ковка и ее применение в производстве мебели

Рассмотрена история развития кузнечного ремесла, проанализировано использование художественной ковки в производстве современной мебели, определены основные тенденции их развития.

Ключевые слова: кузнечное ремесло, ковка, кованая садовая мебель, металлическая мебель.

Lapitska H.M., Tchaykovska H.M. Blacksmith's work and its usage in furniture production

The history of blacksmith's work development has been considered, the usage of artistic forging in the production of modern furniture has been analyzed, the main trends of their development have been defined in the article.

Keywords: blacksmith's work, forging, blacksmith, garden furniture, metallic furniture.

УДК 674.04

Здобувач Б.М. М'якуш – НЛТУ України, м. Львів

АНАЛІЗ КОНСТРУКЦІЙ ТА ФОРМОСТІЙКОСТІ ПАРКЕТНОЇ ДОШКИ

Проаналізовано паркетне покриття, історію виникнення та розвитку паркетної дошки. Описано основні конструкції паркетної дошки та матеріали для її виготовлення. Встановлено, що перспективною для використання є тришарова паркетна дошка, яка, завдяки своїй конструкції, відповідає вимогам довговічності та естетичності, готова до використання та настеляння без затрати додаткового часу на закріплення. Не вирішеною залишається проблема збереження формостійкості виробу під час експлуатації.

Слово "паркет" вперше з'явилося у Франції та охоплює декілька різновидів підлогових покриттів. Здебільшого ним називають штучний і декоративний паркет, паркетну дошку, ламінат тощо. Перший багатошаровий паркет з'явився у 1941 р. Тоді Густав Черк, внук засновника шведської компанії "Gustav Kahrs", запатентував багатошарову паркетну дошку, яка була двошаровою і мала істотні недоліки. У 1946 р. з'явилась трьохшарова паркетна дошка, яка стала замінником штучного паркету. З того часу конструкції паркетних дошок практично не змінювались. Змінювали лише матеріали окремих шарів паркетної дошки, клейові матеріали, які використовують для склеювання шарів та механізм з'єднання паркетних дошок між собою під час їх укладання.

Трьохшарова паркетна дошка складається з таких шарів – верхнього, середнього і основи. Шари паркетної дошки один відносно одного розміщені і склеєні взаємно перпендикулярно. Це дає змогу компенсувати внутрішні напруження, які виникають після склеювання та в процесі експлуатації, і цим самим